

Т. С. Сарбасова, А. Қ. Сарбасова,
Л. А. Бимендиева

**БІЛІМ БЕРУ
САЛАСЫНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-
ЭКОНОМИКАЛЫҚ
МӘСЕЛЕЛЕРІ**

Оқу құралы

Алматы 2007

Бастаға ел-Фараби атындағы Қазақ ұлттық
университеті экономика және бизнес факультетінің Ғылыми кеңесі
және Редакциялық-баспа кеңесі ұсынған

Ш і к і р ж а з ғ а н д а р :

педагогика ғылымдарының кандидаты **А.К.Мыңбаева;**
экономика ғылымдарының кандидаты, доцент **Ғ.Р.Дәулиева**

Сарбасова Т.С., Сарбасова А.Қ., Бимендиева Л.А.

Білім беру саласындағы өлеуметтік-экономикалық мәселелері:
Оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2007. – 58 б.

ISBN 9965-30-178-6

«Білім беру саласының өлеуметтік-экономикалық мәселелері» оқу құралы студенттер мен магистранттарға арналған және мүдделі аудиторияға ұсынылады.

Оқу құралы қоғамның білім әлеуеті мен экономикасы және білім берудің негізгі қағидалары мен өлемдік жүйелері, білім беру саласындағы күрделі мәселелердің бірі ретіндегі қаржыландыру, оның түрлері мен әдістері қарастырылған. Білім беру саласындағы рыноктық экономикалық қатынастар, сондай-ақ осы саладағы еңбек рыногына талдау жасалып, ақпараттық қоғамның дамуында білім мен ақпараттың рөлі көрсетілген.

ББК 65. 01я73

© Сарбасова Т.С., Сарбасова А.Қ., Бимендиева Л.А., 2007
© Өл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2007

1. МОДУЛЬ. БІЛІМ ӘЛЕУЕТІ. БІЛІМ ЭКОНОМИКАСЫ. ҰЛТТЫҚ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕЛЕРІ. ДҮНИЕЖҮЗІЛІК САУДА ҰЙЫМЫ ЖӘНЕ БІЛІМ

- 1. Қоғамның білім әлеуеті 4
- 1.1 Қоғамның білім әлеуетінің мәні және оған әсер етуші факторлар.....4
- 1.2 “Экономикалық” адам түсінігінің дамуы.....8
- 2. Білім экономикасы. Білім берудің негізгі қағидалары.....9
- 2.1 Білім экономикасының мазмұны және негізгі белгілері.....9
- 2.2 Білім қызметтері және қағидалары.....13
- 3. Білім берудің өлемдік жүйелері және Қазақстан Республикасы.....19
- 3.1 Білім берудің өлемдік екі негізгі жүйесі және типтері.....19
- 3.2 Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың болашағы.....21
- 3.3 Жоғарғы білімнің екі деңгейлігі, оның артықшылықтары.....23
- 4. Дүниежүзілік сауда ұйымы және білім беру мәселелері.....26

II МОДУЛЬ. БІЛІМДІ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ. РЫНОКТЫҚ ҚАТЫНАСТАР. БІЛІМ БЕРУ ЕҢБЕГІНІҢ ӨНІМІ

- 5. Білімді қаржыландыру модельдері және Қазақстан Республикасы
  - 5.1 Білім беруді қаржыландырудың өлемдік модельдері, олардың кемшіліктері және артықшылықтары.....32
  - 5.2 Білім беруді мемлекеттік қаржыландырудың түрлері мен әдістері.....35
- 6. Білім беру саласындағы рыноктық қатынастар.....40
- 6.1 Білім беру қызметтері, олардың мәні.....40
- 6.2 Рыноктық қатынастар нысаны. Оқуға төлем.....43
- 6.3 Білім беру саласындағы еңбек рыногы, оның ерекшеліктері.....47
- 7. Білім беру өнімі. Білім. Ақпарат
  - 7.1 Білім, оның мәні және ақпаратпен арақатынасы.....51
  - 7.2. Қоғамды дамытуда білім және ақпараттың ролі туралы.....52

Глоссарий.....54

Пайдаланылған әдебиеттер.....55

10. Колесов В.П. Ступенчатость высшего образования и Болонский процесс // Экономика образования. – 2004. – № 2.
11. Приянишникова О.Д. О присоединении России к Генеральному соглашению ВТО о торговле услугами в сфере образования Профессиональное образование. – 2005. – № 11.
12. Сенашенко В., Володина Н. ВТО и проблемы высшего образования // Высшее образование в России. – 2005. – №11.
13. Намазбеков М. Казахстан и ВТО: стратегия успеха // Казахстанская правда. – 2006. – 23 мая.
14. Елисеева Т., Батурин В. Качество образования: методологические основания дискуссий // Высшее образование в России. – 2005. – №11.
15. Семечко С.В. Проблемы государственного финансирования образования // Экономика образования. – 2003. – № 5.
16. Гребнев Л. Образование: услуга или жизнь? // Вопросы экономики. – 2005. – № 3.
17. Колесов В. Рынок образовательных услуг и ценности образования (между ВТО и Болонским процессом) // Высшее образование в России. – 2006. – №2.
18. Романкова Л.И. Стоимость образования и плата за обучение: проблемы теории и практики // Экономика образования. – 2003. – № 5.
19. Романкова Л.И. Социально-экономические особенности рынка труда в сфере образования // Экономика образования. – 2003. – № 6.
20. Баширова Ы.Я. Вклад высшего образования в социально – экономическое развитие страны // Вопросы экономики. – 2005. – № 17 (185).
21. Клейнер Г. Знания об управлении знаниями // Вопросы экономики. – 2005. – № 1.
22. Полозков С., Семенов Т. Исследование различий влияния знания и информации на развитие общества // Экономист. – 2005. – №2.
23. Ишина И.В. Модели финансирования образования // Экономика образования. – 2003. – №4.
24. Казахстан сегодня Агентство статистики РК: 2005, стр.247.

О қ у б а с ы л ы м ы

Сарбасова Тамара Салахитдинқызы
Сарбасова Алуа Қураққызы
Бимендиева Лейла Абдрашқызы

БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ МӘСЕЛІЕЛЕРІ

Оқу құралы

ИБ № 3854

Басылуға 22.05.2007 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 1/16.
Көлемі 3,625 б.т. Offsetті қағаз RISO басылас. Тапсырыс № 143.
Таралымы 500 дана. Бағасы келісімді. Әл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық университетінің «Қазақ университеті» басыпасы.
050038, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.
«Қазақ университеті» баспаханасында басылды.